C/2024/870

6.2.2024

# Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k „Dodatečným úvahám týkajícím se hospodářské politiky eurozóny 2023“

**(stanovisko z vlastní iniciativy)**

(C/2024/870)

Zpravodaj: **Manthos MAVROMMATIS**



| | |
|---|---|
| Rozhodnutí plenárního shromáždění | 23. 3. 2023 |
| Právní základ | čl. 52 odst. 2 jednacího řádu |
| | stanovisko z vlastní iniciativy |
| Odpovědná sekce | Hospodářská a měnová unie, hospodářská a sociální soudržnost |
| Přijato v sekci | 5. 10. 2023 |
| Přijato na plenárním zasedání | 25. 10. 2023 |
| Plenární zasedání č. | 582 |
| Výsledek hlasování | |
| (pro/proti/zdrželi se hlasování) | 117/0/0 |



## 1. Závěry a doporučení

1.1 Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) doporučuje, aby Evropská centrální banka (ECB) soustavně upravovala svou měnovou politiku dle ekonomických údajů, aby tak bylo možné dosáhnout ve střednědobém horizontu a na pevném základě 2 % cíle v oblasti inflace a zároveň zamezit přílišné restriktivnosti. Ta by se totiž nevyhnutelně nepříznivě dotkla domácností i podniků, protože by oslabila schopnost splácet půjčky, zhoršila přístup k úvěrům a ztížila vynakládání investic zaměřených na boj proti změně klimatu.

1.2 ECB by měla postupovat obezřetně zejména s ohledem na současnou hospodářskou situaci, kdy se zpomalil růst hospodářství a v řadě členských států hrozí recese. Je ovšem těžké navrhnout nejlepší způsob, jak orientovat politiku ECB, protože je aktuálně nutné nalézt rovnováhu mezi snižováním přetrvávající vysoké inflace a odvracením bezprostředního rizika recese. V důležitých oblastech politiky navíc stále panuje značná nejistota.

1.3 EHSV podporuje návrh Komise, aby členské státy eurozóny koordinovaly svou fiskální politiku s měnovou politikou ECB, což by umožnilo uplatňovat takovou měnovou politiku, která bude skutečně schopna zmírnit inflaci v rámci jednotného přístupu.

1.4 Co se týče oblasti energie, upozorňuje EHSV na to, že je zde nadále určitá nejistota, která je dána riziky souvisejícími s geopolitickým vývojem a dodávkami energie, a že ceny jsou v porovnání s minulostí stále vysoké, byť se zdají být vyváženější než v předcházejícím období. EU by tudíž měla intenzivněji usilovat o rozsáhlejší diverzifikaci dodávek energie.

1.5 EHSV je znepokojen vysokou inflací, která by dle očekávání měla v roce 2023 dosáhnout 5,6 %, a zejména inflací v potravinářství, kde v některých členských státech podle všeho ne vždy patřičně funguje hospodářská soutěž.

1.6 Vzhledem k tomu, že jednotlivé členské státy mají z hlediska poskytování státní podpory odlišné možnosti, má EHSV za to, že v návaznosti na postupné ukončení platnosti dočasných rámců pro opatření státní podpory, které má Komise již v plánu, by měla být přijata cílenější, lépe koncipovaná, účinnější a finančně dostupnější opatření, aby mohl být nadále konsolidován vnitřní trh.

1.7 EHSV bere na vědomí doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny, které přijala Rada pro hospodářské a finanční věci (ECOFIN) a v němž se uvádí, že „v současné situaci by rozsáhlá fiskální expanze na podporu poptávky dále podpořila inflační tlak“. Z tohoto důvodu je zapotřebí, aby byly fiskální politiky jednotlivých členských států náležitě diferencovány, neboť v každém z nich panuje jiná situace v oblasti veřejných financí.

1.8 EHSV upozorňuje na to, že je nutné přijmout cílená fiskální opatření na pomoc zranitelným osobám a podnikům, zejména za účelem zachování pracovních míst a lidského kapitálu, a zároveň zachovat cenové signály a poskytnout pobídky ke snížení spotřeby energie. Kromě toho je třeba odpovídajícím způsobem podpořit dostatečné investice do výzkumu, vývoje a inovací, aby bylo možné zvýšit produktivitu, posílit růst reálné ekonomiky a udržet si konkurenceschopnost.

1.9 EHSV vítá legislativní návrhy Komise, jimiž má být poprvé od finanční krize zreformována správa ekonomických záležitostí EU. Poukazuje na to, že pro úspěšnost tohoto nového rámce bude mít určující význam aktivní zapojení členských států do tohoto procesu a účinnost nových předpisů.

1.10 EHSV je potěšen tím, že trh práce vykazuje relativní odolnost, jak dokládají nejnovější údaje. V několika členských státech nicméně existuje vysoká míra nezaměstnanosti mladých lidí a kromě toho čelí výraznému tlaku reálné mzdy. Jak uvedla ECB, za současné napjaté situace na trhu práce je třeba, aby se zvýšily nominální mzdy, díky čemuž se částečně obnoví kupní síla reálných mezd.

1.11 Vzhledem k přetrvávající inflaci a jejímu nepříznivému dopadu na reálné mzdy má EHSV za to, že v zájmu snížení této inflace by sociální partneři a vlády měli vyjednat a uzavřít vnitrostátní pakty ve věci příjmů, což by se však nemělo negativně promítnout do investic a růstu. EHSV rovněž soudí, že spolu s těmito pakty je třeba přijmout také cílená opatření na podporu zranitelných skupin obyvatelstva.

1.12 EHSV se domnívá, že i po zbývající období bude mít zcela zásadní význam účinné provádění Nástroje pro oživení a odolnost. Vyzývá k důkladnému posuzování dopadu financovaných projektů, aby bylo zaručeno, že budou v souladu s dlouhodobými cíli a skutečně pomohou dosáhnout oživení a odolnosti.

1.13 Dále pak EHSV vybízí ECB a vlády jednotlivých zemí, aby zavedly alternativní podpůrná opatření a podnikly jiné vhodné kroky, než je změna úrokových sazeb, s cílem co nejdříve stlačit inflaci, zejména s ohledem na to, že za ni mohou především závažné problémy a narušení na straně dodávky.

1.14 EHSV vyjadřuje obavy ohledně hospodářské situace v eurozóně v návaznosti na zvýšení úrokových sazeb, k němuž ECB přikročila v září, a upozorňuje, že s ohledem na stávající základní ekonomické veličiny by úrokové sazby neměly dále růst. Všichni političtí představitelé by se nyní měli snažit určit, za jak dlouho bude možné tyto sazby začít snižovat.

## 2. **Souvislosti**

2.1 Evropské hospodářství v současnosti mírně roste. Díky poklesu cen energie (s výjimkou cen ropy), polevení problémů v dodavatelských řetězcích a silnému trhu práce se totiž podařilo docílit v prvním čtvrtletí roku 2023 určitého růstu a odvrátit recesi. Při pohledu na nejnovější ekonomické údaje se však zdá, že pravděpodobnost recese opět vzrostla.

2.2 Evropská komise ve své letní hospodářské prognóze snížila údaj týkající se předpokládaného růstu hospodářství EU v roce 2023 na 0,8 % (v jarní průběžné prognóze počítala s 1,0 %) a v roce 2024 na 1,4 % (oproti 1,7 % dle jarní prognózy). Tento sestupný trend platí i pro eurozónu, v níž by v souladu s novými údaji mělo dojít k nárůstu HDP v roce 2023 o 0,8 % a v roce 2024 o 1,3 %.

2.3 V daném období by se měla i nadále snižovat inflace – ta by v rámci eurozóny měla v roce 2023 činit 5,6 % a v roce 2024 2,9 %. ECB tedy v této souvislosti bude muset přijmout odpovídající opatření v oblasti měnové politiky. Vzhledem k tomu, že se inflace udržuje na vysoké úrovni – znepokojení působí zejména inflace v potravinářství, kde v některých členských státech podle všeho ne vždy patřičně funguje hospodářská soutěž –, se budou dále zpřísňovat podmínky financování. I když ECB a další centrální banky zřejmě v poměrně krátké době ukončí cyklus zvyšování úrokových sazeb, budou mít nedávné otřesy, k nimž došlo ve finančním sektoru v USA a ve Švýcarsku, navíc pravděpodobně dopad na úvěrové náklady a snadnou dostupnost úvěrů.

2.4 Nepříznivý dopad ruské útočné války proti Ukrajině na ceny energie v celé EU se projevil v méně závažném rozsahu, než se původně předpovídalo, a to jednak díky mírné zimě a jednak díky rychlé diverzifikaci dodávek energie a výraznému poklesu spotřeby plynu, což stlačilo ceny.

2.5 Komise již dříve ve své jarní hospodářské prognóze uvedla, že silný nominální růst a zrušení zbývajících opatření, jež byla zavedena v souvislosti s pandemií COVID-19, přinesly v roce 2022 pokles souhrnného schodku veřejných financí EU na 3,4 % HDP. Postupné ukončování těchto programů se nicméně zvláštní měrou dotklo slabších skupin obyvatelstva.

2.6 K odolnosti hospodářství EU přispívá dynamický trh práce – nezaměstnanost v EU dosáhla v březnu 2023 do té doby nejnižší úrovně 6 %, přičemž zároveň panovala vysoká míra účasti na trhu práce a zaměstnanosti. V některých ohledech však i nadále panuje nedostatek, zejména co se týče vysoce kvalifikovaných pracovníků. V několika členských státech nicméně stále existuje vysoká míra nezaměstnanosti mladých lidí a v důsledku vysoké inflace jsou pod výrazným tlakem reálné mzdy.

2.7 Očekává se, že trh práce v EU bude na pomalejší tempo hospodářského růstu reagovat jen v omezené míře. V letošním roce by mělo dojít k nárůstu zaměstnanosti o 0,5 %, v roce 2024 pak zaměstnanost poroste méně, a to o 0,4 %. Míra nezaměstnanosti by měla zůstat těsně nad 6 %.

2.8 EHSV se nedávno v jednom ze svých stanovisek ([1]) vyjádřil k tomu, jaká hospodářská politika by měla být prováděna v eurozóně. Na toto stanovisko teď navazuje v předkládaném stanovisku, v němž hodlá aktualizovat svůj postoj na základě nejnovějších fakt a údajů.

## 3. **Obecné a konkrétní připomínky**

3.1 EHSV konstatuje, že ECB na svém zářijovém zasedání zvýšila úrokovou sazbu z vkladů o 25 bazických bodů. Tato sazba tak stoupla na 4 %, což je zatím nejvyšší úroveň. ECB, která po svém červencovém zasedání již snížila odhady týkající se růstu na další tři roky, upozornila, že její Rada guvernérů je odhodlána zajistit, aby se inflace rychle vrátila na střednědobou cílovou úroveň, tj. 2 %.

3.2 Vzhledem k přetrvávající inflaci může dojít k tomu, že se budou sazby po delší dobu pohybovat na vyšší úrovni, než se předpokládalo. EHSV proto doporučuje, aby ECB soustavně upravovala svou měnovou politiku dle ekonomických údajů, aby tak bylo možné dosáhnout 2 % cíle v oblasti inflace na pevném základě a zároveň zamezit přílišné restriktivnosti. Ta by se totiž mohla nepříznivě dotknout domácností i podniků, protože by oslabila schopnost splácet půjčky (zvýšil by se počet úvěrů se selháním), zhoršila přístup k úvěrům (zejména v případě malých a středních podniků) a ztížila vynakládání investic zaměřených na boj proti změně klimatu.

3.3 Obezřetný postup je potřebný zejména s ohledem na současnou hospodářskou situaci, kdy se zpomalil růst hospodářství a v řadě členských států hrozí recese. Je ovšem těžké navrhnout nejlepší způsob, jak orientovat politiku ECB, protože je aktuálně nutné nalézt nesnadno dosažitelnou rovnováhu mezi snižováním přetrvávající vysoké inflace a odvracením bezprostředního rizika recese. V důležitých oblastech politiky navíc stále panuje značná nejistota.

3.4 EHSV podporuje návrh Komise, aby členské státy eurozóny koordinovaly svou fiskální politiku s měnovou politikou ECB, což uvedl i ve svém předcházejícím stanovisku ([2]). Tato koordinace hraje důležitou roli, neboť podpoří uplatňování takové měnové politiky, která bude skutečně schopna zmírnit inflaci v rámci jednotného přístupu, zejména s ohledem na to, že za současnou inflaci v částečné míře mohou závažné problémy a narušení na straně dodávky.

3.5 Co se týče cen energie, upozorňuje EHSV na to, že je zde nadále určitá nejistota, která je dána riziky souvisejícími s geopolitickým vývojem a dodávkami energie, a že ceny jsou v porovnání s minulostí stále vysoké, byť se zdají být vyváženější než v předcházejícím období. EU by tudíž měla intenzivněji usilovat o rozsáhlejší diverzifikaci dodávek energie a snížení závislosti na dovozu fosilních paliv v rámci již probíhající ekologické transformace.

3.6 EHSV poukazuje na to, že Komise uvolnila pravidla státní podpory zavedením dočasného krizového a transformačního rámce, mj. s cílem vypořádat se s nárůstem cen v odvětví energetiky, k němuž došlo po invazi na Ukrajinu. Díky těmto opatřením bylo možné náležitě v tomto těžkém období podpořit podniky, zejména ty malé a střední. Je však třeba poukázat na to, že jednotlivé členské státy mají z hlediska poskytování státní podpory značně odlišné možnosti, které se projevily v uplynulých letech. Tato skutečnost může mít negativní vliv na konsolidaci vnitřního trhu, neboť některé členské státy disponují v porovnání s jinými větším množstvím finančních prostředků a také větší kapacitou tyto prostředky využít. V návaznosti na postupné ukončení platnosti dočasného rámce, které má Komise již v plánu, by tedy měla být přijata cílenější, lépe koncipovaná, účinnější a finančně dostupnější opatření.

([1]) Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny (COM(2022) 782 final) (Úř. věst. C 140, 21.4.2023, s. 58).

([2]) Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny (COM(2022) 782 final) (Úř. věst. C 140, 21.4.2023, s. 58).

3.7 EHSV bere na vědomí doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny ([3]), které přijala Rada pro hospodářské a finanční věci (ECOFIN) a v němž se uvádí, že „v současné situaci by rozsáhlá fiskální expanze na podporu poptávky dále podpořila inflační tlak“. Z tohoto důvodu je zapotřebí, aby byly fiskální politiky jednotlivých členských států náležitě diferencovány, neboť v každém z nich panuje jiná situace v oblasti veřejných financí. V tomto ohledu je třeba poukázat na to, že odpovědná fiskální konsolidace podpoří měnovou politiku, což ECB umožní rychleji snižovat úrokové sazby.

3.8 Zároveň je nutné přijmout cílená a dočasná fiskální opatření na pomoc zranitelným osobám a podnikům, zejména za účelem zachování pracovních míst a lidského kapitálu, a zároveň zachovat cenové signály a poskytnout pobídky ke snížení spotřeby energie. Kromě toho je třeba odpovídajícím způsobem podpořit přiměřené investice do výzkumu, vývoje a inovací, aby bylo možné posílit růst reálné ekonomiky, zvýšit produktivitu a udržet si konkurenceschopnost. V tomto ohledu je mimořádně důležité, aby členské státy úzce koordinovaly přijímaná opatření.

3.9 EHSV vítá legislativní návrhy Komise ([4]), jimiž má být poprvé od finanční krize zreformována správa ekonomických záležitostí EU. Cílem těchto nových předpisů je posílit prostřednictvím reforem a investic udržitelnost veřejného dluhu a podpořit udržitelný a inkluzivní růst ve všech členských státech. EHSV poukazuje na to, že pro úspěšnost tohoto nového rámce bude mít určující význam odpovědné a aktivní zapojení členských států do tohoto procesu a účinnost nových předpisů.

3.10 EHSV oceňuje záměr Komise zachovat referenční hodnoty schodku ve výši 3 % HDP a poměru dluhu k HDP ve výši 60 %, avšak poukazuje na to, že fiskálně-strukturální plány musí zajistit, aby poměr dluhu k HDP začal klesat nebo zůstával na obezřetné úrovni. Vítá rovněž, že se Komise zaměřila na čisté primární výdaje jakožto hlavní parametr hodnocení nové správy ekonomických záležitostí ([5]). Zároveň se však obává, že by v novém rámci mohlo dojít k přílišnému omezení veřejných investic. Požaduje tudíž, aby bylo možné položit přednostní důraz na veřejné investice k podpoře ekologické a digitální transformace a také v odvětví obrany.

3.11 EHSV se k návrhu Evropské komise ohledně správy ekonomických záležitostí vyjádřil v příslušném stanovisku ([6]), v němž uvítal, že má být pro jednotlivé členské státy stanoven specifický postup k zajištění udržitelnosti veřejných financí, a to v rámci fiskálních a strukturálních plánů, jež by měly vycházet z kompromisů sjednaných mezi evropskými a vnitrostátními orgány. EHSV se domnívá, že mají-li se členské státy v rámci demokratičtějšího pojímání správy ekonomických záležitostí v EU v tomto úsilí aktivně angažovat, pak bude nutné ve větší míře zapojit jejich parlamenty a místní a regionální orgány a prostřednictvím formálních konzultací také sociální partnery a organizace občanské společnosti.

3.12 EHSV je potěšen tím, že trh práce vykazuje relativní odolnost, jak dokládají nejnovější údaje. Zároveň však zdůrazňuje své znepokojení nad tím, že je pro podniky velmi často obtížné nalézt kvalifikované pracovníky ([7]). V této souvislosti upozorňuje, že je naprosto nezbytné, aby byla urychleně provedena doporučení, která byla formulována ve zprávě o vývoji zaměstnanosti a sociální situace v Evropě s názvem *Addressing labour shortages and skills gaps in the EU* ([8]) (Řešení problému nedostatku pracovních sil a dovedností v EU).

---

([3]) Doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny na rok 2023, 6.1.2023.

([4]) Nová pravidla správy ekonomických záležitostí odpovídající budoucím potřebám.

([5]) Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ke Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Sdělení o směrech pro reformu rámce správy ekonomických záležitostí EU (COM(2022) 583 final) (Úř. věst. C 146, 27.4.2023, s. 53).

([6]) Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97 (COM(2023) 240 final – 2023/0138 (COD)), k návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1467/97 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku (COM(2023) 241 final – 2023/0137 (CNS)) a k návrhu směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2011/85/EU o požadavcích na rozpočtové rámce členských států (COM(2023) 242 final – 2023/0136 (NLE)) (Úř. věst. C, C/2023/880, 08.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/880/oj).

([7]) Průzkum o přístupu podniků k financování (SAFE).

([8]) *Commission report finds labour and skills shortages persist and looks at possible ways to tackle them* (Komise ve své zprávě poukazuje na přetrvávající nedostatek pracovních sil a dovedností a zkoumá, jak tuto situaci zlepšit).

3.13 Vzhledem k přetrvávající inflaci a jejímu nepříznivému dopadu na reálné mzdy má EHSV za to, že v zájmu snížení této inflace by sociální partneři a vlády měli vyjednat a uzavřít vnitrostátní pakty ve věci příjmů, což by se však nemělo negativně promítnout do investic a růstu. EHSV rovněž soudí, že spolu s těmito pakty je třeba přijmout také cílená opatření na podporu zranitelných skupin obyvatelstva ([9]).

3.14 EHSV v souladu s předcházejícím stanoviskem ([10]) důrazně doporučuje, aby všechny členské státy urychleně provedly směrnici o minimálních mzdách, jelikož jedině tak bude možné vytvořit silný a spravedlivý trh práce a zachovat v náročných obdobích vysoké inflace kupní sílu mezd. V tomto ohledu je mimořádně důležité, aby členské státy v rámci provádění této směrnice přijaly účinná a cílená opatření, která by rovněž mohla pomoci zajistit větší konvergenci v celé EU.

3.15 EHSV se domnívá, že bankovní krize, k níž v poslední době došlo v USA, a kauza banky Credit Suisse v Evropě jasně ukázaly, nakolik je důležité postupovat v případě bankovních krizí rychle s cílem omezit riziko rozšíření krize a ztráty důvěry investorů a vkladatelů. Vyšlo rovněž najevo, že je nutné počínat si při navrhování řešení jednotlivých případů flexibilně. EHSV tudíž – jak uvedl i ve svém předcházejícím stanovisku ([11]) – oceňuje nedávnou komplexní iniciativu Komise zaměřenou na dokončení právního rámce pro krizové řízení a pojištění vkladů, neboť pokrok ve vytváření bankovní unie má stěžejní význam pro posílení jednotného evropského trhu v zájmu daňových poplatníků a podniků. Určité vážné obavy však budí skutečnost, že některé podstatné části bankovního systému EU jsou mimo dohled ECB, což by mohlo urychlené přijetí a zavedení právního rámce pro krizové řízení a pojištění vkladů alespoň zčásti napravit.

3.16 Byl učiněn velký pokrok v provádění Nástroje pro oživení a odolnost. Členské státy musí dostupné prostředky efektivně využít k tomu, aby posílily své ekonomiky a připravily je na budoucí výzvy. Provádění tohoto nástroje bude mít i po zbývající období zcela zásadní význam. Bude nutné důkladně posuzovat dopad financovaných projektů, aby bylo zaručeno, že budou v souladu s dlouhodobými cíli a skutečně pomohou dosáhnout oživení a odolnosti.

3.17 EHSV vítá úsilí, které společně vyvíjejí ECB a Komise s cílem zavést digitální euro a v jehož rámci byl dne 28. června 2023 zveřejněn balíček souvisejících opatření ([12]). Realizace takto ambiciózního a náročného cíle, jímž je zavedení digitálního eura, by mohla umožnit modernizaci společné měny v souladu s technologickým vývojem, což by mohlo být přínosné pro občany a podniky v celé EU.

3.18 Evropské hospodářství se nyní potýká s řadou problémů, které souvisejí se současným zpomalením hospodářského růstu ve světě, vysokou mírou veřejného zadlužení v některých zemích, vysokou inflací a změnou klimatu. V této souvislosti EHSV upozorňuje, že je nezbytné, aby všichni rozhodující političtí představitelé vyvíjeli koordinované úsilí a aby byli do procesu rozhodování v oblasti hospodářské politiky zapojeny všechny příslušné zainteresované strany.

## 4. **Aktuální vývoj**

4.1 Dne 14. září zvýšila ECB již podesáté své referenční úrokové sazby, a to o 25 bodů. Hlavní úroková sazba z vkladů tak stoupla na 4 %, což je zatím nejvyšší úroveň. ECB rovněž naznačila, že zřejmě půjde o poslední zvýšení úrokových sazeb. EHSV vyjadřuje obavy ohledně hospodářské situace v eurozóně, neboť zmíněné nedávné zvýšení úrokových sazeb spolu s těmi předešlými již nyní oslabuje a bude i nadále oslabovat špatné vyhlídky růstu v eurozóně, což by v nejhorším případě mohlo vyústit ve stagflaci.

---

([9]) Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu Dodatečné úvahy týkající se roční analýzy udržitelného růstu 2023 (stanovisko z vlastní iniciativy) (Úř. věst. C/2024/871, 6.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/871/oj).

([10]) Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny (COM(2022) 782 final) (Úř. věst. C 140, 21.4.2023, s. 58).

([11]) Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o přezkumu rámce pro krizové řízení a pojištění vkladů na podporu dokončení bankovní unie (COM(2023) 225 final – k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 806/2014, pokud jde o opatření včasného zásahu, podmínky zahájení řešení krize a financování opatření k řešení krize (COM(2023) 226 final – 2023/0111 (COD)) – k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2014/59/EU, pokud jde o opatření včasného zásahu, podmínky zahájení řešení krize a financování opatření k řešení krize (COM(2023) 227 final – 2023/0112 (COD)) – k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2014/59/EU a nařízení (EU) č. 806/2014, pokud jde o některé aspekty minimálního požadavku na kapitál a způsobilé závazky (COM(2023) 229 final – 2023/0113 (COD) (Úř. věst. C 349, 29.9.2023, s. 161).

([12]) Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu Digitální euro a rozsah působnosti a význam postavení eurobankovek a euromincí jako zákonného platidla (Úř. věst. C, C/2023/860, 8.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/860/oj).

4.2 EHSV se znepokojením poukazuje na to, že v důsledku oněch deseti po sobě jdoucích zvýšení úrokových sazeb se již nyní některé členské státy ocitly v recesi, která by mohla rychle zasáhnout další členské státy a dokonce i celou eurozónu.

4.3 EHSV doufá, že se tvrzení prezidentky ECB, podle něhož úrokové sazby pravděpodobně dosáhly maximální úrovně, ukáže být správné. Na druhou stranu je však touto situací znepokojen, neboť je možné, že budou úrokové sazby udržovány na vysoké úrovni po dlouhou dobu, aby bylo možné úspěšně zasáhnout proti inflaci. V tomto okamžiku je nejdůležitějším úkolem všech politických představitelů určit, za jak dlouho bude možné tyto sazby začít snižovat, aby se dále nezvyšoval tlak, jemuž je nyní vystaveno hospodářství.

4.4 EHSV je si vědom toho, že předpovídaná míra inflace je i nadále vysoká a že je nutné tento problém co nejdříve vyřešit, aby pak bylo nakonec možné snížit v krátkodobém horizontu úrokové sazby a ochránit podniky i domácnosti. Dále pak EHSV vybízí ECB a vlády jednotlivých zemí, aby zavedly alternativní podpůrná opatření a podnikly jiné vhodné kroky, než je změna úrokových sazeb, s cílem stlačit v dohledné době inflaci, zejména s ohledem na to, že za ni mohou především značná nepružnost a závažné problémy a narušení na straně dodávky.

4.5 EHSV rovněž vyjadřuje obavy ohledně hospodářské situace v eurozóně v návaznosti na zvýšení úrokových sazeb, k němuž ECB přikročila v září, a upozorňuje, že s ohledem na stávající základní ekonomické veličiny by úrokové sazby neměly dále růst.

V Bruselu dne 25. října 2023.

*předseda*
*Evropského hospodářského a sociálního výboru*

Oliver RÖPKE